

Migratie en bekering

VPKB | Vorming | Stadspastoraat Antwerpen

Inleiding

Een echt hot item is bekering niet in de huidige gesecculariseerde samenleving. Het woord 'bekering' doet ouderwets aan en is volgens velen niet van deze tijd. Bekeringen zijn echter van alle tijden en komen ook in ons land voor: moslims die zich tot christen of humanist/atheïst verklaren, of mensen van 'hier' die moslim worden. Meestal is het een individuele beslissing naar aanleiding van wat mensen hebben meegemaakt in hun leven en de zoektocht die ze hebben ondernomen naar de zin van het bestaan. Bij ons en in vele andere landen geeft dat officieel geen problemen, al zullen sommigen het in hun familie wel moeilijk hebben hun verandering van geloof of levensbeschouwing uit te leggen.

In de afgelopen jaren is het thema 'bekering' weer op de kerkelijke agenda komen te staan. De meeste protestantse kerken die de vraag van andersgelovigen van vreemde herkomst krijgen, gaan er wat 'onhandig' mee om. Vooral als dit in verband wordt gebracht met asiel en de bekering als element in het vluchtverhaal wordt binnengebracht.

Meestal hebben kerken niet direct zicht op hoe zo'n asielprocedure verloopt en welk belang aan bekering wordt gegeven door de autoriteiten. Menseneigen wordt ook in de kerk de vraag gesteld of dit voornemen wel echt is of enkel als bijkomend bewijsstuk wordt gezien voor de erkenning. Die vraag naar de geloofwaardigheid in het asiolverhaal is voor de overheid dikwijls een reden voor serieus onderzoek over de bekering.

In deze brochure willen we enkele kapstukken geven op welke manier de kerk met dergelijke vragen van bekering/doop kan omgaan van iemand die hier in België als vluchteling internationale bescherming heeft gevraagd.

Brussel/Antwerpen, 2019

Commissie Stadspredikant Antwerpen en Commissie Vorming/VPKB

Met dank aan: Kelly Keasberry, Tetty Rooze.

Contact: Petra Schipper via p.schipper@telenet.be of

Eefje van der Linden via vorming@vpkb.be

Inhoudsopgave

INLEIDING	1
ENGELN ONTVANGEN.....	3
BENT U ECHT BEKEERD?	5
WANNEER IS ER SPRAKE VAN EEN BEKERING DIE GELOOFWAARDIG IS EN WIE MAG/KAN DAT ZEGGEN BIJ DE BEOORDELING VAN EEN ASIELAANVRAAG?	5
GELOOFWAARDIGHEID EN BETROUWBAARHEID BIJ DE BEOORDELING.....	6
WAT ALS ASIELZOEKERS ZICH BIJ JE KERK WILLEN AANSLUITEN?	8
WAT ALS NIEUWKOMERS DE KERK BINNENKOMEN?	8
<i>Een aantal aandachtspunten en tips:</i>	8
EEN AANTAL ERVARINGEN.....	10
VANUIT DE RABOTKERK IN GENT	10
VANUIT HET BIJBELHUIS	12
AANDACHTSPUNTEN VOOR DE PERSOON DIE DE DOOP AANVRAAGT	12
DE GELOOFSBELIJDENIS VOOR DE IMMIGRANT	14
EEN GASTVRIJE KERK IS ALS EEN HERBERG.....	15
ALS JE JE VERDER WILT VERDIEPEN.....	16

Engelen ontvangen

In Europa nemen we de kerk maar al te vaak voor lief. Sommigen beschouwen het christendom als een vleugje nostalgie; weer anderen hebben de Bijbel voorgoed gesloten. Voor vluchtelingen ligt dat anders. Als zij met het christelijk geloof in aanraking komen, gaat er soms een wereld open. Wat als nieuwkomers de kerk binnenkomen?

Mohammed en Shereen wonen al bijna vijfjaar in België. Ze werden geboren in Iran. Tijdens hun leven voltrok zich een klein drama. Hoewel Mohammed en Shereen ter wereld kwamen in een land waar vrouwen onbedekt over straat konden gaan, veranderde het in 1979 in een islamitische republiek.

Na de afzetting van de sjah zou het leven nooit meer hetzelfde zijn. De samenleving die ontstond, vertoont sterke gelijkenissen met de samenleving van George Orwell in het wereldberoemde boek 1984. Er verrees een politieke islam die het openbare leven tot in de puntjes dicteerde. Niets mocht nog in strijd zijn met deze ideologie. Alcohol was verboden, evenals gemengde feestjes of onbedekte dameslokken. Voor wie toch deze regels overtrad, wachtten zware straffen. Zweepslagen, stenigingen, martelingen en verdwijningen waren aan de orde van de dag.

Niet alleen het openbare leven, maar ook de gedachten van mensen werden op Orwelliaanse manier gecontroleerd. Mensenharten mochten alleen nog in vuur en vlam staan voor de islam en het regime. Wie er andere passies of ideologieën op nahield, liep gevaar. Dat gold voor homoseksuelen, maar ook voor christenen, baha'ï, bekeerlingen, politieke tegenstanders en journalisten.

Mohammed en Shereen behoorden tot de 83.507 Iraanse vluchtelingen die in 2015 wereldwijd werden geregistreerd. Met alle trauma's voor ogen keerden zij de islam de rug toe. Hun komst naar België betekende een vaarwel aan de hoofddoek en aan een bloeddorstige hemelse heerser, die totaal vervlochten was geraakt met een politieke ideologie. Zo'n erfenis wil je je kinderen immers niet meegeven. Maar toen ontmoetten zij christenen.

De deur van de kerk stond altijd open. Het jonge stel ontmoette er politiek geëngageerde mensen met een warm hart voor vluchtelingen. Deze mensen maakten hen attent op een God die anders was, die Liefde was. Een God ook, wiens eigen Zoon zelf ter wereld kwam als een vluchtelingenkind in een stal. Het was een Verhaal dat zo sterk in contrast stond met het verhaal waarmee zij waren opgegroeid, dat het hen raakte.

Mohammed en Shereen besloten dat ook zij wilden voortleven in dit Verhaal, een verhaal dat voor vluchtelingen soms bijna te mooi is om waar te zijn. Maar daarmee was hun nieuwe avontuur nog maar net begonnen. Het stel wist namelijk niet zeker of zij in België

zouden mogen blijven. Het was dus zaak om de overheid ervan te overtuigen dat zij christen waren geworden, en dat een terugkeer naar Iran hun dood zou kunnen betekenen.

In het westen zijn we soms geneigd om de wenkbrauwen te fronsen bij het horen van het woord bekering. Velen vinden het een lastig begrip; niet meer van deze tijd, onverdraagzaam klinkend, nogal zwaar op de hand. Voor Mohammed en Shereen was het echter een realiteit. Zij bekeerden zich van een gewelddadig heerser tot een God die liefde was.

Dat ging verder dan slechts even een kleine verandering van mindset. Het was niet even simpelweg een beslissing van “oké, vanaf vandaag geloof ik iets anders”. Nee, hun bekering hield ook een afkering in. Het hield een NEE in tegen het regime waarin zij waren opgegroeid, en het was daarmee in zekere zin ook een statement tegen de geschiedenis en cultuur die zij hadden achtergelaten. Met een bekering vind je iets kostbaars, maar anderzijds verlies je ook een deel van jezelf.

Toen Mohammed en Shereen zich bekeerden, verloren zij hun veiligheid. Na hun toetreding tot de kerk was er geen weg meer terug. Kerken staan hier niet altijd volledig bij stil, laat staan dat over pasklare antwoorden beschikken hoe zij deze mensen kunnen begeleiden. Gelukkig troffen Mohammed en Shereen een predikant die hen goed opving. Zo kregen zij catechisatielessen en bereidde de dominee hen voor op een ondervraging in Brussel, waarbij zij moesten aantonen dat zij christen waren geworden. Hoewel Mohammed en Shereen vragen voorgeschiedeld kregen waarop veel christenen het antwoord schuldig zouden moeten blijven, konden zij die beantwoorden. Een week later lag er een beslissende brief op de mat. Ze mochten blijven! Nog altijd zijn ze de kerk trouw blijven bezoeken. Het gebouw dat zoveel Europeanen voor lief nemen, is voor hen een baken van veiligheid geworden.

Professor Lieven Boeve van de KU Leuven zei ooit: “De kerk verdwijnt niet, zij verkleurt alleen.” Zijn toehoorderspubliek bestond uit aankomende priesters van alle natiën, talen en kleuren. Jonge mensen die klaar waren om de verlaten kerken van de Benelux opnieuw om te vormen naar vrijplaatsen van hoop en leven. De één was geboren in Afrika, de ander op de Filipijnen en weer een derde in Colombia. Over dertig jaar zal de witte grijze man op de kansel nog slechts een herinnering zijn.

Diversiteit brengt vraagstukken met zich mee. Velen, die de samenleving hebben zien veranderen, zijn geneigd om hun eigen oude tradities te willen beschermen. Wat alleszins begrijpelijk is. Toch moeten we niet vergeten dat Jezus als een vluchtelingenkind werd geboren in een stal. Wie vluchtelingen herbergt, kan zonder het te weten engelen herbergen. Engelen die de toekomst zijn van de kerk. Aan ons als kerken de taak om hen zo goed mogelijk op te vangen.

Bent u echt bekeerd?

Wanneer is er sprake van een bekering die geloofwaardig is en wie mag/kan dat zeggen bij de beoordeling van een asielaanvraag?

In België is het CGVS (Commissariaat Generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen) verantwoordelijk voor de erkenning als vluchteling en het toetsen van de aanvraag aan de criteria die hiervoor o.a. vernoemd zijn in de Conventie van Genève en EVRM (Europees verdrag voor Rechten van de Mens). Het CGVS houdt rekening met de actuele situatie van het land van herkomst qua mensenrechten en het vluchtverhaal van de mensen zelf.

De beoordeling en beslissing gebeurt in een juridische context. Asiel (internationale bescherming) wordt verleend als iemand een reëel risico loopt op een onmenselijke behandeling, wegens (onder meer) zijn of haar godsdienstige overtuiging en hoe men daar mee omgaat in zijn/haar land van herkomst. Het is dus toekomstgericht.

Wat gebeurt er met hem/haar als betrokkene na een verandering van geloof? Is vervolging een reëel perspectief voor de man of vrouw die dit feit heeft ingebracht bij de asielaanvraag?

Eerst toetst men of het verhaal, waarbinnen de bekering een plaats inneemt, als geloofwaardig wordt ervaren en daarna gaat men na of het inderdaad zwaarwegend genoeg is om erkend te worden als vluchteling.

De bewijslast ligt bij de persoon zelf die internationale bescherming aanvraagt. Hij/zij moet de waarheid zo vertellen dat het verhaal coherent is, dus logisch in elkaar steekt zonder al te veel tegenstrijdigheden. Hij/zij moet steeds een poging doen om zijn of haar relaas te staven met documenten. Het verhaal moet correct zijn. De documenten die de persoon voorlegt bij zijn vraag om internationale bescherming, moeten bijvoorbeeld zijn identiteit bewijzen en de reden waarom hij of zij asiel aanvraagt verduidelijken.

In de meeste gevallen als een verandering van geloof wordt aangehaald als argument bij de asielaanvraag, gaat het om een bekering die zich hier in België heeft voorgedaan (surplace bekeringen). De argumenten vertellen wat het betekent als de bekering bekend wordt in het land van oorsprong waar bijvoorbeeld geen vrijheid van godsdienst is. Als het om een bekering gaat voordat men vertrokken is, kan de betrokkene aanhalen en eventueel met documenten bewijzen, op welke wijze hij daardoor problemen heeft ervaren in zijn land van oorsprong.

Men vraagt naar de motieven waarom mensen van geloof zijn veranderd en hoe dat proces is verlopen (1). De asielzoeker moet het aannemelijk maken wat de persoonlijke betekenis is van het nieuwe geloof en de bekering (2). Er wordt ook verwacht dat hij of zij een basiskennis heeft van de geloofsleer en geloofsbeleving in de praktijk (3) (bv. verhalen in de bijbel). Als de asielzoeker zegt deel uit te maken van een geloofsgemeenschap wordt verondersteld dat hij kan vertellen hoe zo'n viering verloopt, op welke tijdstippen men samenkomt en welke rol

betrokkene op zulke momenten op zich neemt (4); (koster, koffieschenken, evangelisatie, lid van bijbel- of leerhuisgroep, etc.)

Bij de beoordeling wordt ook naar andere elementen in het vluchtverhaal gekeken die meer uitleg geven over het verleden en de reden dat iemand in problemen is gekomen zodat hij of zij besloot ergens anders bescherming te zoeken.

Iemand die omwille van zijn politieke overtuiging onderdrukt of vervolgd is, maar zich niet direct op geloofsvlak geïntimideerd voelde, heeft andere motieven om asiel in te roepen, ook al heeft de persoon zich hier bekeerd tot een andere geloofsovertuiging.

Iemand die denkt dat een bekering hem kan helpen in een asielaanvraag, kan door uitlatingen over zijn nieuwe geloofsbeleving op facebook, die dit kracht bijzetten, alsnog in problemen geraken bij terugkeer, ook al is de bekering twijfelachtig.

Het eindoordeel voor een asielaanvraag ligt altijd bij het CGVS.

Geloofwaardigheid en betrouwbaarheid bij de beoordeling

Probleem is natuurlijk dat bij een bekering het om innerlijke processen en overtuigingen gaat die beoordeeld worden door anderen. Een asielprocedure is eerder een benadering vanuit juridisch perspectief. Maar de godsdienstpsycholoog Professor Van Saane laat zien dat je het ook vanuit psychologisch perspectief kunt benaderen. Zij onderscheidt twee types mensen die een bekeringsverhaal in hun asielprocedure naar voren brengen:

- De actieve zinzoeker (actief), die in zijn geloof van oorsprong niet een bevredigend antwoord vond en op zoek is naar het andere.
- Degene die het overkomen is (passief), waarbij de bekeerling buiten zijn eigen wil om een transformatie ondergaat. Asielzoekers beleven hun bestaan meestal als heel labiel, onzeker en staan open voor andere gedachten die hen houvast geven.

Zij onderscheidt zeven stappen die nagegaan kunnen worden in een bekeringsverhaal en die zich uiten op drie niveaus van menselijk handelen:

- **De cognitieve dimensie:** over opvattingen van mensen, over goed en kwaad, over doelen en belangen over zichzelf en de anderen, maar ook de christelijke leerstellingen over verzoening en opstanding;
- **De affectieve dimensie:** de emotionele kant van het menszijn, de evaluatie van onszelf als mens en de omgeving, gevoelens over hoop, liefde en vrede, zich vergeven weten van schulden;
- **De gedragsdimensie:** het vertalen van de bekering in waarneembare acties op praktisch vlak: Bijbellezen, naar de kerk gaan, meedoen met evangelisatie campagnes.....

Elke geloofsgemeenschap heeft zijn eigen accenten en prioriteiten in haar kerk-/groep-zijn. Soms zoekt een asielzoeker een kerk of geloofsgemeenschap die bij zijn of haar beleving aansluit,

maar heel dikwijls zijn het andere zaken die het contact bepalen (nabijheid, persoonlijke contacten, etc.)

Een kerk of geloofsgemeenschap zal afhankelijk van de traditie waar ze uit voortkomt de nieuwkomer een attest kunnen meegeven met op welke manier hij bij hen gekend is en hoe ze elkaar hebben leren kennen.

De evangelische en charismatische geloofsgemeenschappen zullen de nadruk leggen op hoe de bekeerling door de Heilige Geest geraakt is, en vertellen hoe dat bij betrokkene is gebeurd en door hem of haar wordt beleefd op een affectieve en ervaringsgerichte manier. Zij zijn meer zendinggericht en kiezen ervoor in contact te komen met asielzoekers om hen in contact te brengen met het evangelie.

De traditionele kerken zijn vanuit zichzelf niet echt missionair gericht en zullen eerder diaconaal actief zijn onder asielzoekers. Asielzoekers zijn welkom in de diensten, maar men zal hen niet direct benaderen voor Bijbelstudies. De benadering van geloof is eerder volgens tradities en afstandelijk. Wel verwacht men dat het geloof invloed heeft op de praktijk van het dagelijks leven (bv. vrijwilligerswerk in de voedselbank, mee zoeken naar huizen voor erkende vluchtelingen, ...)

Reformatorische kerken kennen eerder een vrij gesloten kerkcultuur, maar zijn wel enigszins missionair. Catechese als cognitieve geloofsoverdracht is heel belangrijk in hun midden. Hierbij leven vragen als: 'Hoe ligt de verhouding tussen kerk en samenleving, welke antwoorden geef je als gelovige op vragen van buitenaf?'

In de praktijk zal er vaak een mengeling van ervaringen, gebeurtenissen en standpunten te vermelden zijn, eventueel vergezeld met foto's. Hoe een kerk met deze nieuwkomers in de geloofsbeleving omgaat op langere termijn, zal de nodige aandacht vragen in de toekomst en komt in de andere hoofdstukken aan bod. Het is belangrijk dat kerken op vraag van de betrokkene een gemotiveerde getuigenis geven in briefvorm, met eventueel de opmerking erbij deze persoonlijk te willen toelichten. Dit moet niet direct een emotioneel verhaal zijn, maar zoveel mogelijk gebaseerd op objectieve informatie. Als een kerk concreet een bekeerling wil steunen zijn de volgende aandachtspunten belangrijk bij een asielaanvraag:

- Wanneer is er contact met de kerk opgenomen?
- Wat was de reden/motivatie voor betrokkene om naar de kerk te komen?
- Was hij/zij al verbonden aan een christelijke geloofsgemeenschap in het verleden?
- Hoe is men omgegaan met een eventueel taalprobleem?
- Op welke wijze zijn deze afspraken nagekomen en konden ze gerealiseerd worden?
- Volgt de betrokkene nog steeds catechese; wat is het ritme van de vorming?
- Welke afspraken zijn er gemaakt i.v.m. met de doop en catechese?
- Is hij /zij ondertussen al gedoopt? (Doopattest)
- Op welke wijze kan de actieve deelname aan de geloofsgemeenschap zichtbaar gemaakt worden? (Foto's, kerkbladen, etc.)

Zo'n verklaring geeft de verantwoordelijke overheid een beter inzicht in de bekering.

Wat als asielzoekers zich bij je kerk willen aansluiten?

“Want de HEER, uw God, is de hoogste God en Heer.
Hij handelt zonder aanzien des persoons en is onomkoopbaar;
hij verschaft weduwen en wezen recht,
neemt vreemdelingen in bescherming en voorziet hen van voedsel en kleding.
Ook u moet vreemdelingen met liefde behandelen,
want u bent zelf vreemdelingen geweest in Egypte. “

(Deut.10:17-19)

“Houd de onderlinge liefde in stand en houd de gastvrijheid in ere,
want zo hebben sommigen zonder het te weten engelen ontvangen.”

(Hebr. 13:1-2)

Als vluchtelingen met het christelijk geloof in aanraking komen vanwege hun spirituele zoektocht of vanwege de hulp die ze ontvangen, gaat er soms een wereld open.

Wat als nieuwkomers de kerk binnenkomen?

Wie aan onze deur klopt en in onze gemeenschap binnenkomt, nodigt ons uit om meer te maken van ons geloof. Het is een wederzijds veranderingsproces. Elke verandering stelt ons aan beide kanten voor vragen.

Gemeenten gaan verschillend met deze situatie om en er zijn diverse vragen te stellen:

- Wacht je op de vraag of doe je aanbod? (Ben je een open kerk of ga je actief evangeliseren?)
- Welke volgorde kies je: catechese – doop – verblijfsvergunning of andersom?

Een aantal aandachtspunten en tips

- Bouw een goede relatie op met de persoon/familie die de doop aanvraagt.
- Neem de tijd om de motieven na te gaan en te aanvaarden dat je bepaalde motieven niet helemaal kunt doorgronden.
- Geef duidelijkheid omtrent ‘papieren’ en doop, je eigen kerkelijke gang van zaken.
- Breng de nieuwkomer in contact met andere christenen die een dezelfde keuze hebben gemaakt.
- Stel een meter/mentor aan die ook na de doop contact onderhoudt.
- Kies voor een uitgebreide doopcatechese waarbij aandacht is voor achtergrond en cultuur.
- Blijf ook na de doop/ belijdenis betrokken, leef mee met belangrijke gebeurtenissen.

De volgende zorgen en vragen kun je bij jezelf of andere leden in de geloofsgemeenschap tegenkomen. Hoe ga je daarmee om?

- Soms schermen mensen, die internationale bescherming (asiel) vragen, hun levensverhaal liever af. Als ze wegblijven uit de kerk, kan dat een zich terugtrekken of afschermen zijn. De kerkgemeenschap kan dan het beste respect tonen en **ruimte** en **veiligheid** bieden om op verhaal te komen. Blijf aanspreekbaar zonder verwijten.
- De **procedure** kan lang en moeizaam zijn en men kan ook jouw hulp als kerkgemeenschap vragen. Je kunt een brief meegeven naar CGVS over hoe die persoon bij jouw gemeenschap betrokken is, bij voorkeur met bewijzen zoals foto's. Let in je kerkelijke communicatie wel op privacy. Ga daar zorgvuldig mee om.
- Als de mensen na veel geïnvesteerde moeite toch weg blijven, herken je misschien dit patroon: 'in begin is jouw opvang een warm bad, maar als situatie stabiel wordt, vallen velen toch terug in eigen cultuur, taal en identiteit of voelen ze zich gesterkt om hun eigen weg te gaan'. Mensen komen en gaan; leef daarmee. Belgen en andere trouwe kerkleden blijven soms ook weg. Kerk-zijn is: je gaat een stukje mee en dan laat je los.
- Mensen die internationale bescherming vragen, kunnen ook worden afgewezen en **teruggestuurd**. Wees je altijd bewust van dit risico en zorg daarom juist voor een goede en realistische begeleiding. Als ze opeens en onverklaarbaar verdwijnen, kan het zijn dat ze zijn ondergedoken, opgepakt en/of uitgezet.

Foto: Eline Schuurmans, uit 'Geloofsinburgering'

Een aantal ervaringen

Vanuit de Rabotkerk in Gent

Middels een interview ging Eefje van der Linden het gesprek aan met Maboubeh Kafi. Maboubeh is geboren in Iran en sinds 2010 in België. Ze is gedoopt in 2009 in de Assembly of God en nu lid van de Protestantse Rabotkerk. Intussen werkt ze als leerkracht inburgering.

Jouw kerk

De Rabotkerk is een open gemeenschap waar je welkom bent als christen maar ook mensen met een andere geloofsovertuiging. De gemeenschap bestaat uit een vaste kern van mensen, maar daarnaast zijn er veel mensen die slechts voor korte of langere tijd bij ons blijven. Soms keren mensen weer na langere tijd afwezigheid terug. Niemand kijkt daar raar van op, je blijft welkom en iedereen is blij om je weer terug te zien.

FOTO: FACEBOOK

Sinds de jaren '90 komen er mensen vanuit de hele wereld, waarvan er veel gebleven zijn. We hebben gemerkt dat mensen veelal op zoek zijn naar een veilige plaats, een plaats ook waar men niet beoordeeld wordt en waar mensen niet lang enkel gast blijven maar ook mee participeren bijvoorbeeld in de koffiedienst. Er zijn in de loop van de tijd ook verschillende Iraanse mensen in de kerk gekomen. Sommigen zijn gedoopt anderen niet.

Doopaanvragen

Elke doopaanvraag wordt gelijk behandeld. Of men nu papieren heeft of nog geen papieren heeft. Of men in Vlaanderen geboren is of niet. Na een eerste gesprek volgt er catechisatie van ongeveer zes tot tien keer. Als het gaat over migratie zijn het vooral Afrikaanse mensen en Iraanse mensen die gedoopt willen worden. Net als bij elke doop is er een informeel gesprek met enkele kerkenraadsleden. Niet om een examen af te leggen maar om beter kennis te maken. Bij de doop zelf geven zij net als ieder ander een persoonlijke getuigenis.

Enkele reacties van mensen uit Iran

Ten eerste was er een taalprobleem. De catechisanten verstonden onvoldoende Nederlands. Ik ben daarom bij de catechisatie aanwezig geweest om te vertalen. Bij hen leefden andere vragen dan bijvoorbeeld bij mensen in West-Europa. Er kwam al heel snel een vraag over de Tien Geboden. We gingen ook op zoek naar een vertaling in Farsi van de structuur van een kerkdienst om van daar uit meer te vertellen over de opzet van de liturgie en wat daarbij de bedoeling is. Een Bijbel in het Farsi is onontbeerlijk, zodat de teksten van de Tien Geboden en het Onze Vader

begrepen kunnen worden. Het is heel interessant om ook stil te staan bij verschillende interpretaties die naar aanleiding van de vertalingen naar boven komen.

Wij merken vaak bij Iraniërs dat zij teleurgesteld zijn geraakt in het Iraanse regime en de islam. Veel mensen zijn gedesillusioneerd door het vele geweld dat in naam van de islam plaatsvindt. Daar komt bij dat Jezus voor veel moslims sowieso een zeer gerespecteerde profeet is. En veel bekende Iraanse dichters hebben over hem geschreven. Er zijn vele overeenkomsten tussen de Koran en de Bijbel. Daarom komen veel Iraniërs in hun geestelijke zoektocht ook bij Jezus uit.

In Jezus ontdekken vele vluchtelingen uit landen waar de islam domineert, ook iets van vrijheid. Jezus wordt voor hen hét symbool van vrijheid. Vele Iraniërs beschouwen het christendom als een religie van vrijheid.

Hier volgen enkele getuigenissen van Iraniërs:

- Een van hen zei: 'Ik had nooit verwacht dat ik ooit in vrijheid zou leven. Jezus heeft mij bevrijd.'
- Een ander getuigde: 'In Iran was ik altijd bang voor mijn god, hier zingen de mensen voor hun god.'
- Iemand zei: En nog iemand zei: 'De islam is nooit echt het geloof van mijn hart geweest.'

Wat kan een kerk doen? Wat is voor migranten belangrijk?

Creëer een goede band, niet door de migranten te onderwerpen aan een ondervraging, maar door een sfeer van vertrouwen op te bouwen. Geef de persoon de tijd om zich thuis te voelen. Daar is in de eerste plaats behoefte aan. Deze nieuwkomers zijn op zoek naar de kwaliteit van het leven, een stuk geborgenheid, echte vriendschappen.

Mensen met migratieachtergrond bezoeken vaak twee kerken: één met hun eigen taal en cultuur en bijvoorbeeld een kerk als de VKPB. Dat is niet vreemd. Mensen proberen zich te integreren, maar zijn niet los van hun thuisland. Ze leven niet tussen twee culturen maar met twee culturen, en ze voelen zich vaak in beide kerken thuis.

Uiteraard willen deze mensen een verblijfsvergunning. En uiteraard helpt onze gemeente hen, of ze nu gedoopt of niet gedoopt willen worden. Mensen met wie je een band opbouwt probeer je te helpen, ook daarmee.

Blijven de mensen ook?

Wij hopen uiteraard dat mensen verbonden blijven met de Kerk, dat ze mee gaan doen, meehelpen. Dat lukt niet altijd. Maar ook Vlaamse en Nederlandse mensen van 25-40 jaar zie je nauwelijks in de kerken omdat ze bezig zijn met carrière, kinderen, etc. Ook Vlaamse en Nederlandse mensen die gedoopt zijn en belijdenis hebben afgelegd, zie je vaak rond die leeftijd de kerk verlaten. Dat is evenzeer jammer. Wij zijn intussen blij dat we intussen een aantal mensen hebben kunnen helpen.

Nog enkele tips

Soms is de taal een probleem. Mensen verstaan onvoldoende Nederlands. Je kunt een gemeentelid van dezelfde afkomst bij de catechisatie aanwezig laten zijn om te vertalen. Zoals eerder opgemerkt is het belangrijk dat de dopelingen over een Bijbel in de eigen taal beschikken.

Je kunt het catecheseprogramma ook opengooien voor alle gemeenteleden en belangstellenden als introductie cursus en opfrissing in de beginselen van het geloof en van kerk-zijn. Zo'n diverse groep vormt dan een platform waarin je leert luisteren naar elkaar, elkaars culturen leert kennen en aanvoelen en je door elkaar laat verrijken. Dit kan uitlopen in intercultureel, contextueel Bijbel lezen. Je ontdekt dat niet alleen de westerse manier van geloven de maatstaf is. Dat je kunt geloven met hoofd en hart, met westerse verlichtingsinzichten en oosterse of zuiderse bezieling.

Eefje van der Linden en Maboubeh Kafi

Vanuit het Bijbelhuis

Het Bijbelhuis kiest niet voor het woord bekering, maar voor doop.

Dopen is een opdracht van Jezus. Bekering is een proces dat levenslang is en dat niet in één keer plaatsvindt. Bekering is een bijbels-theologisch begrip, wat niet losgezien kan worden van roeping, wedergeboren, sterven en opstaan. Daardoor kent het een eigen inhoud.

Culturen, religies en volken moeten een zekere vorm van bekering ondergaan om met elkaar samen te kunnen leven en met elkaar op weg te kunnen gaan. Dat vraagt aanpassing en het achterlaten van gewoonten, gebruiken en tradities. Dat is een hoofdstuk apart.

De vraag naar doop is een duidelijke vraag naar een ander leven en is een specifieke vraag aan de kerk. Wanneer een moslim (of ieder ander) vraagt naar de doop, dan is dat een keuze voor een nieuwe manier van leven, die ons door Jezus Christus is geschonken.

Wanneer de christelijke kerk doopvragen ontvangt, vraagt dat van de kerkgemeenschap een zorgvuldige aanpak in onderwijs, het aangaan van de relatie, het geven van een plaats in de gemeenschap. Van de Kerk als gemeenschap van Christus vraagt dit om een gastvrije en open houding. Dopen is afstand doen van een vorig leven en het aangaan van een nieuwe levenswijze in verbondenheid met Christus en zijn Kerk.

Aandachtspunten voor de persoon die de doop aanvraagt

- Na de doop is het goed om de dopelingen deel te laten nemen aan conferenties/meetings waar bijvoorbeeld MBB'ers (muslim background believers) samenkomen (in eigen taal of gegroepeerd per land).

- Na de doop blijft het contact met familie en volksgenoten. Er zullen zich nog veel vragen of gebeurtenissen aandienen die om opheldering vragen. Creëer activiteiten of ontmoetingen waar die besproken kunnen worden.

Ernst van Velzen, coördinator van het Bijbelhuis In Antwerpen

FOTO: LOVEUNLIMITED.NL

De geloofsbelijdenis voor de immigrant

NAAR JOSE LUIS CASAL

*Ik geloof in de God,
die meeding met de mensen in ballingschap en in exodus
de God van Jozef in Egypte, Naomi in Moab en Ruth in Juda, Daniel in Babylon,
de god van vreemdelingen en immigranten.*

*Ik geloof in Jezus Christus, een ontheemde Galileeër,
Die werd geboren ver van zijn volk en zijn huis, die vluchtte
uit zijn land met zijn ouders toen zijn leven in gevaar was.*

*En toen hij terugkeerde naar zijn eigen land, leed hij onder de onderdrukking van
Pontius Pilatus, de dienaar van een vreemde mogendheid.*

*Hij werd vervolgd, geslagen, gemarteld en ten onrechte ter dood veroordeeld,
Maar op de derde dag stond Jezus op uit de dood, niet als een buitenstaander, maar om
ons burgerschap te bieden in het Koninkrijk van God.*

*Ik geloof in de Heilige Geest
de eeuwige immigrant uit Gods koninkrijk onder ons
die alle talen spreekt en leeft in alle landen, en die ons samenvoegt en samenbrengt.*

*Ik geloof dat de kerk een veilig thuis is voor al wie vreemdeling is en voor alle
gelovigen
die dit huis vormgeven met een gezamenlijk doel uw Koninkrijk dichterbij te
brengen.*

*Ik geloof dat de gemeenschap van de heiligen begint
wanneer we Gods mensen omarmen in al hun diversiteit.*

*Ik geloof in de vergeving van zonden, die ons allemaal gelijk maakt voor God en
in de verzoening, die ons identificeert, veel meer dan huidskleur,
taal of nationaliteit, ons identificeert.*

*Ik geloof in de opstanding als moment waarop God ons zal verenigen als één volk
en
hoewel ieder uniek is, we tegelijkertijd hetzelfde zijn.*

*Ik geloof in een toekomstige tijd en wereld, waarin niemand vreemdeling zal zijn
maar allen burgers van het Koninkrijk zijn waar God voor altijd en eeuwig regeert.*

Amen.

Een gastvrije kerk is als een herberg

Wie er binnenkomt bepaalt mede de sfeer

Wanneer de christelijke kerk doopvragen ontvangt, vraagt dat van de kerkgemeenschap een zorgvuldige benadering in onderwijs, het aangaan van de relatie, het geven van een plaats in de gemeenschap. Van de kerk als gemeenschap van Christus vraagt dit om een gastvrije en open houding.

Wie vluchtelingen herbergt, kan zonder het te weten engelen herbergen. Aan ons als kerken de taak om hen zo goed mogelijk op te vangen.

Als je je verder wilt verdiepen

Bronvermelding

- Wanneer is een bekering geloofwaardig? Prof. mr. H. Battjes
Het juridische kader voor de beoordeling van de geloofwaardigheid van bekeringen in het Nederlandse asielrecht.
https://www.uitgeverijparis.nl/scripts/read_article_pdf.php?id=1001293597
- Geloofwaardigheid en Bekering. Bent u echt bekeerd?
Het toetsen van de betrouwbaarheid van bekeringen van asielzoekers, Prof. dr. J. van Saane <https://www.uitgeverijparis.nl/nl/reader/198887/1001290386>
- Stichting geloofsinburgering (NL-PKN)
Lessenreeks: 'Samen God zoeken'. Het betreft tien lessen uit het Marcusevangelie, bedoeld om door geboren Nederlanders en nieuwe Nederlanders samen gelezen en besproken te worden in de verwachting dat we zo elkaar en God beter leren kennen.
<https://geloofsinburgering.nl/samen-bijbel-lezen.html> (info Eefje van der Linden)
- CGVS
De beoordeling van een asielaanvraag.
<https://www.cgvs.be/nl/de-beoordeling-van-de-asielaanvraag>